

gelsestyper: »Højhustypen er rene repræsenteret af Høje Gladsaxes monumentale bygninger ved Utterslev Mose og de lave tætbebyggede gårdhuse af det udstrakte Albertslund ved jernbanen i Herstedernes« hedder det med næsten digterisk anskuelighed. Rapporten fremlægger resultaterne af de gennemførte interviews, der bl.a. angik familie- og arbejdsforholdene, boligsituationen, de sociale kontakter, tilfredsheden med boligformen og deltagelse i fællesaktiviteter. Der vil senere fremkomme en rapport med en nærmere bearbejdelse af materialet.

LUND REINHARD: *De ansattes indflydelse på ledelsens beslutninger inden for Københavns kommunale institutioner*. Socialforskningsinstituttet, Publikation nr. 52. København: Teknisk Forlag, 1972. 144 pp. Kr. 28,00.

»Undersøgelsen har kortlagt ledelsesformen inden for Københavns kommune. Ledelsesformen er autokratisk, men dette modificeres af, at de underordnede repræsentanter ifølge egen mening deltager i en række beslutninger i mindst samme omfang som det overordnede personale. Denne indirekte indflydelse for de underordnede opleves imidlertid ikke af det underordnede personale«. »Undersøgelsen viser at der er et udbredt ønske om større indflydelse blandt det underordnede personale«. Undersøgelsen er den anden af to delundersøgelser af indflydelse og samarbejdsforhold på Københavns kommunale arbejdspladser. Den første, der behandler samarbejdet, som det foregår gennem samarbejdsudvalgene, er omtalt i sidste nummer af *Nationaløkonomisk Tidsskrift*.

LUND, REINHARD: *Sammenslutningen og centralorganisationen: Tilblivelse og udvikling: En undersøgelse af Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien og Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark*. Socialforskningsinstituttet, Publikation nr. 54. København: Teknisk Forlag, 1972. 454 pp. Kr. 28,00.

Historisk-sociologisk undersøgelse af de to store organisationer inden for »jernet«, bl.a. organisationernes medlemsforhold, struktur, aktiviteter, magtfordelingen mellem organisationernes organer, de kollektive overenskomstforhandlinger og de indbyrdes arbejdsretlige møder. Forfatteren har haft adgang til referater og protokoller, har interviewet medlemmer af ledelsen og i perioder overværet både interne møder og fællesmøder. Rapporten er første del af en undersøgelse af jernindustriens organisationsforhold. Anden del vil beskæftige sig med organisationernes centralisering og bureaukratisering.

LØGSTRUP, K. E.: *Norm og spontaneitet: Etik og politik mellem teknokrati og dilletantokrati*. København: Gyldendal, 1972. 280 pp.

Udgangspunktet for Løgstrups nye bog om etiske problemer, der indeholder et kapitel på 100 sider om politik og økonomi, er den betragtning, at »til en tid er der en tendens til at se truslen imod vor tilværelse komme fra universet, til en anden tid er der en tendens til at se truslen komme fra os selv«. Det hedder videre: »I eksistentialismen var man forbitret på universet, i dag er man forbitret på samfundet«. Løgstrup vender sig mod den om sig gribende moralisme, der følger af énsidigt at lægge vægt på det sidste synspunkt. Der er forholdsregler mod f.eks. forurening og befolkningstilvækst, der ikke kan udskydes, »men vil vi ikke vide af, at vanskelighederne ikke alene kommer fra samfundsindretningen, men også fra verdensindretningen, kommer vi uvilkårligt til at bagatellisere vanskelighederne og hengive os til den illusion, at de kan overvindes med forenklinger«.

NIELSEN, THØGER: *Indkomstbeskatning: Systematisk fremstilling af lovgivning og retspraksis på indkomstbeskatningens område*. Bd. 2. København: Juristforbundet, 1972. 15 + 675 pp. Kr. 147,50.

Mens der efterhånden findes en del overvejende refererende fremstillinger af lovgivning og retspraksis på indkomstbeskatningens område, har der kun været gjort få forsøg på samlede systematiske fremstillinger af de centrale retlige problemstillinger. Thøger Nielsens omfattende værk afhjælper derfor et betydeligt savn. Første bind, der behandlede lignings- og beregningsgrundlaget, udkom i 1965. Andet bind, der nu foreligger på et senere tidspunkt end oprindeligt planlagt først og fremmest som følge af arbejdet med kildeskattelovgivningen, behandler skattepligten og indeholder desuden den første systematiske fremstilling i Danmark af den internationale skatteret. Bogen slutter med et sagregister til både bind 1 og bind 2.

NOORDHOEK, JOHS. A. og YRSA SMITH: *Giftede kvinder i familie og erhverv*. Bd. 2: *Udearbejde og familie*. Socialforskningsinstituttet, Publikation nr. 55. København: Teknisk Forlag, 1972. 114 pp. Kr. 30,00.

Bind 1 af denne undersøgelse om gifte kvinders erhvervs- og familieforhold udkom i 1969 og behandlede kvindernes erhvervsdeltagelse. Den nu foreliggende redegørelse behandler udearbejdets indvirkning på familielivet. Efter et indledende kapitel om problemstillingen og med gengivelse af

de vigtigste resultater følger tre kapitler om udearbejdets indvirkning på henholdsvis familiens struktur, kvindernes trivsel og deres kontakter udadtil.

PETERSEN, JØRN HENRIK: *Socialpolitisk teori*. Bd. 1. Odense University Studies in History and Social Sciences, 5. Odense: Odense Universitetsforlag, 1972. 135 pp. Kr. 34,50.

Dette første bind af et planlagt flerbindsværk om socialpolitikken behandler de grundlæggende teoretiske problemer: en definition af disciplinen, en generel diskussion af tilskudsbegrebet, teorien om de offentlige tilskuds omfang og fordeling og på baggrund heraf sondringen mellem generelle tilskud og særtilskud. I de senere bind vil der blive foretaget en analyse af den danske lovgivning og en præsentation af empiriske undersøgelser. Bind 2 skal behandle de direkte tilskud, bind 3 de indirekte tilskud, bind 4 den administrative struktur, mens et evt. bind 5 vil beskæftige sig med komparativ socialpolitik.

TAYLOR, KIRSTEN WESTERGÅRD, HENRIK SECHER MARCUSSEN og JOHN CARLSEN: *Thailand - udvikling for hvem? Thailands økonomiske og politiske udvikling efter 1945*. København: Institut for Udviklingsforskning, 1972. 132 pp. Kr. 17,25.

Dette skrift fra Institut for Udviklingsforskning giver alsidig information om efterkrigstidens økonomiske udvikling i Thailand ledsaget af et ret stort statistisk materiale. Det spørgsmål, der er formuleret i bogens titel, sigter til, at udviklingen i væsentlig grad har været påvirket af sikkerhedspolitiske hensyn på bekostning af de sociale udviklingsbestrebelse. Der peges endvidere på, at valutaindtægterne er stærkt afhængige af det amerikanske militærs tilstedeværelse i Sydøstasien.

TUGENDHAT, CHRISTOPHER: *De multinationale*. København: Lindhardt og Ringhof, 1972. 256 pp. Kr. 48,00.

Forfatteren, der er journalist og politiker, giver en yderst velskrevet (»Ligesom store dyr har store, multinationale selskaber en vis tilbøjelighed til at være meget sky«) fremstilling af de internationale koncerners rolle. Bogen er delt i to hovedafsnit. Det første behandler de internationale koncerners vækst, det andet den forretningsmæssige strategi. Forfatteren interesserer sig især for konflikterne mellem de store selskaber og de nationale regeringer. Uanset bogens journalistiske karakter skæm-

mes den ikke af den trang til at chokere frem for at informere, som emnet kan give anledning til.

Udvikling af underudvikling. Udarb. af Gruppen for Udviklingsstudier, Byplanafdelingen, Arkitektskolen. København: Demos, 1972. 52 pp. Kr. 4,50.

Bogen er et aftryk af den udstilling, som en gruppe studerende på Kunstakademiets Arkitektskoles afdeling for byplanlægning udarbejdede til forårsudstillingen på Charlottenborg i 1971. »Bogen tager ... sit udgangspunkt i den tredje verdens kolonisering, der gennem udbytning skabte det økonomiske grundlag for den industrielle udvikling i Vesteuropa og samtidig forvred u-landenes indre struktur og tilpassede den til i-landenes behov«. Kenya behandles som eksempel på et land, hvis udvikling følger dette mønster, mens Nordkorea fremhæves som eksempel på udvikling uden afhængighed af de kapitalistiske lande. Bogen giver både illustrations- og tekstmateriale.

WEBER, MAX: *Den protestantiske etik og kapitalismens ånd*. Fremads Samfundsvidenskabelige Serie. København: Fremad, 1972. 165 pp. Kr. 34,75.

Som udgangspunkt for sit berømte og senere lidenskabeligt diskuterede værk om den protestantiske etik og kapitalismens ånd, der oprindeligt udkom på tysk 1904-5, angav Weber, at »erhvervsstatistikken i et religiøst blandet land plejer med påfaldende hyppighed at fremvise et fænomen ... nemlig det, at kapitalbesiddelse og virksomhedsledelse helt overvejende er domineret af protestanter, ligesom de øvre, faglærte lag af arbejderklassen er protestantisk prægede«. Weber undersøger sammenhængen mellem specifikke træk i især calvinismens livsholdning og sociale organisation og specifikke træk i den moderne kapitalisme og beskæftiger sig med spørgsmålet, om årsagsforbindelsen går fra religionen til den sociale organisation eller omvendt. Webers betragtninger har både mødt tilslutning og kategorisk afvisning, det sidste blandt andet i Kurt Samuelssons *Ekonomi och religion* (1957), hvormed de færreste dog formentlig anser det sidste ord for sagt. Under alle omstændigheder er Webers synspunkter væsentlig mere nuancerede end man ofte kan få indtryk af ved at stifte bekendtskab med dem på anden hånd. Både derfor og på grund af den rolle diskussionen om dette og beslægtede problemer spiller i forbindelse med de fattige landes udviklingsproces, er det fortjenstfuldt, at der nu er mulighed for at stifte førstehåndsbekendtskab på dansk med Webers arbejde.